

1973. JANUÁR 27.: FEGYVERSZÜNET VIETNAMBAN

VI. Pál pápa — a „Christi Matri Rosarii” enciklikában, közös- és magánkihallgatásokon, a Szent Péter téren egybegyűlt tömegek előtt, utazásai során, az államfőkhöz intézett üzeneteiben (így Podgornij szovjet államfővel és Ho Si Minh elnökkel történt táviratváltásában), karácsonyi és húsvéti szózataiban, beszédeiben, és írásos megnyilatkozásaiban — ismételten is szót emelt „a vietnami válság békés és igazságos megoldása érdekében”. „Ügy véljük” — írta a vietnami püspöki karnak küldött 1966 októberi levelében — „apostoli hivatásunkból fakadó kötelességünk, hogy folytassuk ezt a feladatunkat addig a pillanatig, amíg a feltámadt Krisztus kívánsága és üdvözlete, »békeesség nektek«, valósággá nem válik a kedves vietnami nép számára.” A „Christi Matri Rosarii” enciklikában pedig így ír: „Felelősségünk alapja az a tény, hogy az egyház egészét gondjainkra bízta: az egyház pedig, mint a nemzetek fölé emelt jel, nem kötődik politikai érdekekhez.” Krisztus Misztikus Teste egy és oszthatatlan. „Mindannyiunkat egy Lélek itatott át” — írja Szent Pál. Az észak-vietnami Phat Diem katolikus település papjai, szerzetesei, apácai és világi hívei éppúgy a Misztikus Testhez tartoznak, mint Délben a saigon-choloni katolikusok. És a vietnami katolikusok valamennyien — éljenek bárhol az országban — együtt szenvedték végig a Golgota stációt a buddhistákkal, a khao-dai szekta híveivel (akik Jézus Krisztust éppúgy tisztelik, mint Buddhát, Kung Fu-cét vagy a tao-szenteket), meg a kommunistákkal. „Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele” (1 Kor 12, 26). „A kereszt körül halott a fű. Az ő vére öntözte és a te könnyed... De holnap, Anyám, a követ elhengerítik a sírról, s az iszonyú vörös sebekből sugárzó fény születik. Holnap feléled a fű” — írja Karen Lindsey amerikai költő (*Mater Dolorosa* — 1965 Nagyszombat). „Sugárzó fény születik”. Mint amikor a káosz fölött felhangzott a Teremtő szöveg: „Legyen világosság!” És világosság támadt a sötétségből.

1973. január 27-én végre aláírták a fegyverszüneti egyezményt. Folytatása ez 1945 szeptemberének a függetlenség kikiáltásának — és az 1954 júliusában megkötött Genfi Szerződésnek. 1945 és 1973: közel harminc év. Benne: két, sokesztendő ellenállási harc. A vietnami nép egész eddigi történelme: szabadságharcok sorozata. Ha megvalósul a most aláírt egyezmény, száz év óta először nem lesz hódító, idegen haderő Vietnam földjén. „A béke nemcsak a tűzszüneten múlik, és nemcsak azon, hogy lemondanak a fegyverek alkalmazásáról, hanem azon, hogy az emberek gondolkodása a józanság, az igazságosság és a szabadság szempontjainak megfelelően alakult-e át” — mondotta 1968 novemberében a pápa. Most pedig — a tűzszünet hírére — megismételte korábbi figyelmeztetését: a tűzszünet még nem béke. Örömmel köszöntötte a párizsi megállapodást: utalt „minden ember jóakarására”, és felhívta a világ népeit, siessenek Vietnam népének segítségére az ország újjáépítésében. Nemcsak a rombadőlt városok, falvak, házak és tönkrement értékek megmentésére és újjáépítésére van szükség — folytatta a Szentatya —, hanem az emberiség, az egység, az igazságosság és a béke szellemének helyreállítására is. A fegyverszünetet fel kell váltania a hosszantartó békének. A békének, mely a szívekből származik és ott él, s nem a fegyverek győzelmén vagy politikai hatalmakon alapszik.

Nekünk, katolikusoknak egy a feladatunk: a pápa felszólítását követve „segíteni”. „Az Isten szeretetének a földön csak egyetlen módja van: ha testvéreinket szeretjük, vagyis ha odaadjuk magunkat nekik... Tagja vagy az emberiség nagy testének. Tagja vagy a nagy Titokzatos Testnek” — írja Michel Quoist. Allunk a megnyílt sziklasír előtt. Vagy: miként ha ott állnánk Jairus házában, amikor elhangzott már Jézus szava: „Talita kum!”, és a halott fölkel és járni kezdett.